

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	fv upravnemu prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5/50
četrt leta	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vražajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefonski št. 34.

Inškrtača vojak dan zvezor tvozomati modelje in praznike.

Inserat velja: petekostna petek vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu na se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamoščna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefonski št. 85.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	6/50	za Ameriko in vse druge dežele:	30—
četrt leta	2/30	celo leto	30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znaka

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 35

Klerikalci in nemška Šparkasa.

Snoči ni bilo nikjer nobenega klerikala videti. Poskrili so se kakor šurki, ker jih je bilo sram, da so zopet enkrat morali javno in očitno pokazati svojo **odvisnost od nemške Šparkase**. Gospodarji nemške Šparkase zahtevajo za svoj denar tudi pokornost. Saj niso klerikalci podkupili samo zaradi lepih oči ljubljanskega škofa. Šparkasa je klerikalci kupila in ti ji morajo zdaj ustrezi in izpolnjevati njena **povelja**. To se je posebno jasno pokazalo sedaj, ko je Šparkasa sklenila, postaviti realko pod kap. Najprej »Slovenec« sploh ni smel nobene besede zapisati o tem škandaloznem dogodku. Popolnoma je moral o tem molčati, dasi je to stvar, ki je **občena važnost**, se dejstva samega ni smel zabeležiti. Gospodarji pri Šparkasi morajo biti hudi gospodje, da drže klerikalce v takem strahu. Pa ni pri tem ostalo. »Slovenec« je moral za Šparkaso še več storiti. Zdaj mora še braniti in zagovarjati njeno početje. Ti ljudje so se pač z dušo in telesom prodali nemški Šparkasi, drugače bi kaj takega gotovo ne storili; Šparkasa jih mora imeti popolnoma v žepu, da opravlja zanje službe, katerih se sami tako sramujejo, da se celo skrivajo pred ljudimi. Zagreda Šparkase in »Slovenec« pa mora biti velikanska, ker branita glede realke storjeni sklep tako nerodno, da naravnost neumno. V »Slovenec« beremo, da je Šparkasa huda, ker je obč. svet popolnoma **zasluženo** obsodil njeno postopanje glede **umetnoobrte šole**, katero hoče Šparkasa sredi šolskega leta na cesto vreči. Ker je obč. svet to lumperijo glede obrtne šole ožigosal, zato je Šparkasa odpovedala **zoper za sredi šolskega leta** prostore realki. Kaj so ti nemški korintiki mislili, da bo obč. svet molčal na nezaslišano postopanje nemške Šparkase? Kako neumen je ta izgovor, se spozna iz tega, da morata **mesto** in **dežela** skrbeti za prostore in potrebne realke, da je torej Šparkasa zadela ne le mesto, nego tudi **deželo**. In »Slovenec«, glasilo tiste stranke, ki je z vladno pomočjo dobila deželno gospodarstvo v roki, **mora braniti**

sparkaso, ki je udarila deželo ravno tako, kakor mesto, mora **odobravati klofuto, ki jo je kranjskemu deželemu odboru dala nemška Šparkasa**. Hudo je to! Zadnjic je dr. Eger pri upravnem sodišču deval sedanji dež. odbor v nič in ga obrisal z očitniji, ki bi jih noben drugi deželni odbor ne trpel, a ves klerikalni tabor je molčal, sedaj pa mora celo hvaliti Šparkaso, ki je, hoteč zadati vsem **Slovencem** udarec, zadela tudi dež. odbor.

Kje je vzrok?

(Dopis z dežele.)

Vsi naprednjaki, mladi inteligenčni in poleg teh v prvi vrsti šentflorjanski rodoljubi v mestnih kavarneh in na deželi si dandanes belijo glave, kaj je pravzaprav pravi vzrok, da je prisel klerikalizem na Kranjskem do onega vrhunce, na katerem dandanes tako ošabno dominira v deželni hiši in mnogokrat tudi v Vladni palači.

Ni težko priti do pravega vzroka. Človek mora iskatki edinole vzrok, brez postranskih zabavljaj na posamezne osebe, češ da so one krive tega preokretu. Ne posamezne osebe, ampak takratno razpoloženje in posnejša občena indolence sta temu vzrok! Imeli smo ljudi, ki so smatrali za nekaj modernega, če so se prištevali za »liberalca«. Hodili so redno v cerkev, nosili denarje za maše, a bili so »moderni«, ker so pri občinskih volitvah volili nasprotno, kakor je bila župnikova volja. Cez duhovščino so med somišljeniki zabavljali in nič jim ni bilo prav, če pa so šli v mesto, kjer se (zlasti v Ljubljani) za vsakim vogalom sreča duhovnika, so se sleheremu mlečnozobemu kaplanetu odkrili in pozdravili s »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

To je vzrok, da so se naše vrste tako skrčile, a nasprotnikove tako narasle. **Ljudje so hoteli biti moderni in liberalni, a se jim niti sanjalo, kaj je modernizem in še manj, kaj je liberalizem.** Ljudska politika tedaj je bila prazna fraza, kajti o gospodarski ali katerikoli drugi organizaciji, ki bi ljudi držala skupaj, ni bilo govora. Edino ena vez je bila; to je par imen naših odličnih slovenskih

naprednih prvoroditeljev, ki zaslужijo za svoje delovanje vse priznanje, čeprav jim mnogi mčejo polema pod noge. Vsekemu moramo kot posheni ljudje priznati njegove zasluge; zakaj bi pri nekaterih vse dobrini ne pregledali! Za delo vedno placilo ali vsaj skromno plačilo — priznajte!

S tem bi bil v par besedah opisan vzrok, zakaj smo padli. Poglejmo pa, **na kak način so nasprotniki narasli.** Obe vprašanji sta itak tesno vezani eno na drugo.

Glavni pripomoček ali umetni gnoj za klerikalno njivo je bilo to, da so nevednost znali porabiti, oziroma boljše rečeno izrabiti. Duhovščina je začela javno nastopati in treba je bilo pokazati barvo. »Kdor ne voli z nami, je pogubljen; na smrtni postelji mu ne damo odveze itd. To je bil bojni klic. Tedaj šele so »naprednjaki« spoznali, kaj je pravzaprav klerikalizem, verski klerikalizem namreč, katerega pa klerikalci kaj radi spravljajo s političnim v en koš, kar je čisto umevno. Gre se jim za moč in čim več volilcev, temveč glasov. Vera je postranska stvar, le z nami je treba voliti! Tako vsaj je govoril znani kolovodija S. L. S. pred leti v Vodmatu na nekem shodu. To je geslo! Vera jim je le sredstvo za dosego cilja.

Ta terorizem in strah od strani duhovščine, ki je bila takrat med ljudstvom še vedno zelo čislana, sta nam ugrabila mnogo pristaš. Bili pa smo obupljivi. Nasprotniki so organizirali in agitirali, mi pa smo se samo šteli in štel. Držali smo roke navzriž in čakali, da se nebo samo zjasni, kakor tujec, ki gre ponoči po ozki stezici skozi gozd. Imeli smo luč — a pozabili smo jo prižgati! Imeli smo sredstva (ne trdim, bog ve kakšna, a taka so bila vendar, da bi mnogo več lahko z njimi obdržali) a nismo jih porabili! In tako smo priseli tako daleč, da so postali nekdanji naši odlični pristaši, največji politični indolenci, kar jih premore naša stranka. Ljudje, ki so stali nekdaj v prvih vrstah, ljudje, ki so že zeleni bojni in se veselili zmaga, so se vlegli na blazinu samo zato, da imajo — ljubi mir. In vprašanje je, kako vdihmiti v te ljudi zoper novo življenje!! Pojgi za obstanek in proevit napredne misli na Slovenskem je to. Govori in

piše se dandanes mnogo, da je treba ljudi politično vzgojiti in navdušiti. Kako bi se to dalo doseči, o tem molče tudi največji zabavljaci in kričči. Ustvariti hočejo logičen sklep, a ne poznavajo, ali pa nočajo poznavati niti premis!

Odprt in odločen boj pod pritskom komandirane duhovščine, ki je ljudi begala in strašila z vsemi mogičimi sredstvi, je vzrok, da je priseli klerikalizem do gospodstva v naši deželi. Ne iščimo vseh mogičih in nemogičih sredstev v zraku, ampak oglejmo si dejanski položaj pred nekaj leti in **hipni preobrat.** Povdram besedo hipni, kajti g. urednik Stefe mi je nekoč sam dejal, da v politiki prehitra pot navzgor ni preveč dobra. Pri tem seveda ni pomisli, da prorokuje lastni stranki na ta način razpad, ki se je v njihovi tako zdesnic organizaciji pojaval že sedaj.

Razpoloženje pri nasprotnikih je isto, kot je bilo v začetku pri nas, kakor sem ga opisal v začetku članka. Le ena lastnost jih loči — **bahavost!!** Klerikalci bobnajo na buben o svoji moči in svojem delu, ljudje držijo v njihov cirku, ko pa pridejo vnu, vidijo, da je bila predstava slabá. Parkrat gredo na led, a naveličali se bodo kmalu, posebno kmalu naših hazardnih iger v klerikalnih društvinah ali Loški potok. Minul jih bode oni strah in le pomilovalen pogled bo plačilo za strašila. Ko pa pada terorizem, pade tudi moč S. L. S. Ta je bil in je opora klerikalizma!

Napisal sem par vrstic s poštним namenom, da spoznamo svojo preteklost in sedanje stanje. Potrebno je bilo to. Če hočemo zidati naprej, ne smemo seči po podstavo deset let v bodočnost, ampak vzeti jo moramo iz sedanjosti. Temelj naš mora biti realen in ne idealen!

Vem, da marsikomu moje bese-

de ne bodo dobrodošle, ker so odkriti in vajeni smo za sebe le po hvale, za nasprotnika pa zakotnih zabavljaj. Naj mi vsi prizadeti velikodusno oprostijo, saj z imenom itak nisem nikogar imenoval, razun g. Štefeta, o katerem pa itak nič hudega napisal nisem. Držal sem se gesla: Greh se pove, a grešnika ne.

é.

LISTEK.

V Sofiji.

Piše d. r. Ivan Lah.

(Dalje.)

Vesela doba za Petrograd je prila v vlado Katarine. Mnogo javnih poslopij nas spominja nanjo. Posebno se je poveločalo mesto v prvi polovici 19. veka, ima pa tudi nekaj lepih stavb iz najnovejše dobe. Prebivalci Petrograda so zelo različnih narodnosti. 85% je pravoslavnih russkih, drugi so Nemci, Fini, Esti i. dr. Židov je v Petrogradu le 1%, kar je veselo znamenje. Rus je dober kupec. Moskovski kupci in Niženovogorodski sejmi so svetovno znani, z nimi so se v vagonu vozili konjski kupci, ki so cel čas govorili o sami kupčiji. Zato so russka mesta popolnoma različna od poljskih, kjer iz vsake trgovine gleda Žid. Na Njevskem prospektu vidimo visoke stavbe, same banke in trgovske hiše, razne akcijske družbe, zavarovalnice itd. Vendar popolnoma še ni samostojna russka trgovina; kar se tiče mode, vlada še vedno Anglija in Francija. V Petrogradu vlada vedno najnovejša evropska moda, zato so modne trgovine večinoma tuje. Petrograjski ženski svet više vrste se nosi zelo šik. V tem je Petrograd govorito na isti stopinji z vsemi velikimi

evropskimi mestami, ako jih celo ne nadkrijuje. Puškin opeva v svojem Evgeniju Onjeginu krasne nožice petrograjskih plesalk. To ni fantazija, ampak resnica. To se je od one romantične dobe ohranilo do danes. Nenote se človeku ustavi na ulici korak in gleda. Kje se vzame taka prelestna nožica. Petrograjске ulice so gladke, ravne, čiste. Stoji in gleda

štil. Zanimiv je spomenik Katarine II. ob Njevskem Prospektu. Na vrhu stoji velika cesarica v vsej svoji majestatnosti, v njej podnožju pa vidimo glavne osebe njenega dvora: v ospredju živahno govore Rumjancev, Potemkin in Suvorov, kakor da besedujejo o vojni in svetovni politiki, na pravu deliklira dvorni pesnik Deržavin svoje ode, ob njem sedi s knjigo v roki Daskova in v ozadju vidimo Orlova, Beckega in Čičagova. Ako gremo po Njevskem Prospektu, vidimo spomenika dveh vojskodvodij iz 1. 1812. Kutuzova in Barklai de Tolly. Znane so štiri konjske figure na Aničkovem mostu, delo slavnega Klotza, ki je izvršil tudi velikanski spomenik Nikolaju I. na Marinskem trgu. Na Njevskem Prospektu stoji tudi spomenik carja Aleksandra II., ki pa Russom ne ugaša, menda zato, ker konj ne skače, ampak stoji krepko na vseh štirih nogah in nosi na hrbtni krepko postavo silnega carja. Meni je zelo ugodaj. Pri carskih spomenikih stoji častna straža.

Več nego v spomenikih na ulici, nudi Petrograd v svojih muzejih in galerijah. Muzejev ima Petrograd sedaj 41, večjih in manjših. Kdo bi vse pregledal. Najbolj zanimiva sta: t. zv. Ermitaž in Ruksi muzej Aleksandra III. Ako si hočete ta dva muzeja natanko ogledati, potrebujete nekaj dni. Velikansko bogastvo starine in umetnosti je nakopljeno v jeh dveh muzejih. Delim

Ruski muzej kaže bolj domačo starino in umetnost, je v Ermitaži sezavljena v delih cela zgodovina človeške kulture in umetnosti. Oba muzeja z galerijami sta zastonj dostopna in imata vedno mnogo obiskovalcev. V muzeju Aleksandra III. vidimo razvoj ruske narodne umetnosti, od nje začetkov do danes. Ko preidemo prve sobe, ki nam kažejo XVII. in XVIII. vek — poznata se v njih vpliv francoske šole — pridemo v bogate privatne zbirke, ki kažejo razno rusko, pred vsem cerkveno umetnost. Novejša doba se nam počaže v vsem svojem bogastvu, v prvem nadstropju. Tu najdemo Brüllova (Zadnji dan Pompej), Bruny (Bronasta kača) i. dr. — Dvorana štev. XXV. ima v sebi najlepša dela Rjeplina in Siemiradzkega: Trina v Olimpiji, Grčnica in oni slavní Zaporozci, ki pišejo pismo Turškemu sultani. V sredji dvorane sedi znani Mefisto kiparja Antokolskega. Tu so tudi dela Vasnecova, Makovskega in drugih umetnikov. Tudi moderni so že bogato zastopani v teh zbirkah. Vereščaginu je posvečena posebna dvorana. Iz kiparjev sredamo tu Klotza, Čučova in Antokolskega: (Umirajoči Sokrat, Car Ivan Grozni) itd.

Prijetno je hoditi po galerijah in uživati umetnost z lastnimi očmi; neprijetno je pisati o njih, nikdar ne more mrtva črka podati, kar je sliškal živ umetniški duh. Omenil sem jih zato, ker se v zapadni Evropi misli, da imajo zbirke samo v Parizu, v Rimu, v Monakovem, na Dunaju, v Berolinu, v Pragi itd. Kdo je videl Ermitaž, mora priznati, da tudi gleda galerij in muzejev Petrograda še ni bilo, ko sta bila Rim in Pariz že središče umetnosti. Kar je tam sraslo z mestom in s časom, to je ta kupljeno z ogromnimi sponzori.

(Dalej prikazujem)

z useslovanskega Kongresa v Sofiji. II. Velevažen predlog. Plenum slovanskega kongresa je osvojil soglasno predlog, D. K. Anastasijevića, ki se glasi tako-le: Slovanski k

pristop tudi delegati ostalih slovenskih narodov. Programi teh pripravljalnih zborovanj naj imajo splošno slavistično formo.

Prvi pripravljalni kongres se naj ustane meseca julija 1912. v Pragi ob priliklju odkritja spomenika velikemu Palackemu.

Organizacija slovanskih gledališč.

Plenum slovanskega kongresa je soglašeno osvojil predlog Jaroslava Kvapila, dramaturga »Narodnega divadla« v Pragi, glasec se tako-le: Slovanski kongres v Sofiji smatra organizacijo slovanskih gledališč kot najvažnejše sredstvo za medsebojno zbljanje ter za kulturno in umetniško medsebojno spoznavanje. Za to odobrava predlog, da se pred vsem osnuje slovanska gledališka agencija, ki bi naj imela nalogo, da posreduje pri informacijah glede slovanskih literatur, da preskrblije dovoljenja za predstave slovanskih gledaliških komadov, da se briga za prevode v posamezne slovanske jezike in da skrbi za to, da dobe pristop na neslovanska gledališča tudi slovanski repertoarji. Naprosto se klub čeških dramaturgov v Pragi, da izvrši vsa pripravljalna dela in da stopi v zvezo z raznimi gledališkimi organizacijami, ki obstoje v posamnih slovanskih deželah.

Dnevne vesti.

+ Kaj je humbug? Našim ljubljanskim Nemcem je začela vročina že mehčati možgane. Kar se še poskujejo v »Grazer Tagblattu« z dne 18. julija zaradi nezaslišanega humurga, ki ga uganja »Mestna hranilica ljubljanska«. Po zatrdilu tege lista baje razglaša »Mestna hranilica« po raznih slovenskih dnevnih, enkrat, da obrestuje vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %, drugič spet, da obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, dočim v istini obrestuje le po 4 $\frac{1}{4}$ %. Zaradi tege baje žugajo nekateri vlagatelji »Mestni hranilnici« s tožbo, ker jim noče obrestovati njihovih vlog višje, kakor po 4 $\frac{1}{4}$ %. Na izid teh »procesov« baje tukajšnji nemški krogri že z vso napetostjo cakajo. — Res, prav za čas kislih kumar! Mi smo se pri »Mestni hranilnici ljubljanski« o tem informirali in izvedeli, da je obrestna mera za vse vloge le 4 $\frac{1}{4}$ %, kakor ima to razglašeno po vseh svojih uradnih prostorih in na vsaki vložni knjižici. Istopako ni hranilnica v nobenem listu objavila, da bi obrestovala po 4 $\frac{1}{2}$ %. Če se to kje objavlja, je to le tiskovna pomota. Niti v hranilnici sami, niti v javnosti se ne ve o kaki tožbi katerega vlagatelja radi prenizke obrestne mere. Prepricali pa smo se, da objavlja nemška »Kranjska hranilnica« v Ljubljani po ameriških listih, da obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % (glej »Ameriškega Slovence« z dne 1. julija), dasi v resnicu izplačuje vlagateljem le 1 $\frac{1}{4}$ % obresti. Ravno ta nemška »Kranjska hranilnica« je še tudi pred kratkim objavljala, da ima 78 milijonov kron vlog, dasi že nad dve leti sem nima niti 48 milijonov kron. To, to, vi nemški gospodje, je humbug, ki po vsej pravici zasluži, da poseže vmes vladni komisar!

+ Hinave! V soboto so na Bledu zborovali Slomškarji. Malo jih je bilo, to prizna celo klerikalno glasilo, a za to so pa uganjali toliko veče hinavstvo. Profesor Dokler je pridigoval, da Slomškarji nočejo s pritiskom ali s silo vabiti v svoj krog zlasti ne takih kolegov in koleginj, ki bi se ne počutili dobro v njih sredi. Kdo se ne smeje? Ogromna večina vseh Slomškarjev in Slomškarjev se je uklonila samo brutalnemu terorizmu in strahovladi, da je sploh pristopila tej zvezi, in ko bi ne bilo ta azijatske strahovlade, ki jo je pomagal etablirati in ki jo podpira Schwarz, bi bila Slomškova zveza še danes družba ljudi, s katerimi nihče ne mara občevati. Spričo takim razmerjam je hinavščina, ki jo je prodaja prof. Dokler na Bledu, naravnost ostudna. Razumljiva pa je. Slomškarji namreč vedo, da jih ves svet zaničuje, radi bi se lepe delali in zato stresajo tako sladke besede. Pa ne bodo nič opravili. Vsak človek ve, da je Slomškova zveza družba kruhoborcev in renegatov.

+ Klerikalni komedianti. Stajerski klerikalci hočejo osrečiti tudi delavstvo. Pravijo, da so za kmeta že mnogo storili, česar seveda kmet nikjer ne čuti, zdaj hočejo preskrbeti nebesa »tudi delavstvu«. Klerikalna »Straža« pravi, da je že skrajni čas, da klerikalci popravijo, kar so zamudili. Socijalni demokrati ne poznajo stanovnikov in strokovne organizacije, ki nima strankarske primesi, zato morajo klerikalci poskrbeti za tako organizacijo. Socijalna demokracija izrablja in izkoristi organizacijsko delo vedno in povsod v svoje strankarsko-politične namene. Glavna maksimalna socijalna demokracija je hujskanje enega stanu proti drugemu. Tako piše »Straža« in pravi, da je temu treba napraviti konec. Vse

je nesatisfaktivno in zujno reči. In »Straža« takoj pove, kako mišljijo klerikalci pomagati delavstvu. Pravi namreč: »Ta posred pa ne more obstojati v drugem, kakor da poskrbimo za delavsko organizacijo. Torej samo organizacijo hočejo poskrbeti stajerski klerikalci delavstvu. S procesijami, z boljimi poti, z odpustki in drugimi podobnimi sredstvi nameravajo pomagati delavstvu. Materijalnih koristi naj delavstvo ne pričakuje od klerikalcev. Zato je pa jako bedasto klerikalno očitanje, da socijalni demokrati ničesar ne store za organizirano delavstvo marveč ga samo izkorističijo v svoje strankarsko-politične namene. Saj vendar klerikalci sami pravijo, da njihova pomoč za delavstvo ne more obstati v drugem, kakor v organizaciji delavstva. To mora vendar vsakdo tako razumeti, da hočejo klerikalci organizirati delavstvo v svoje strankarske name. Zakaj torej očitajo klerikalci socijalnim demokratom to, po čemer klerikalci sami hrepene? Še bolj bedasto pa je klerikalno očitanje, da socijalni demokrati hujskajo stan proti stanu, bedasto namreč zato, ker so klerikalci tista stranka, ki najbolj hujška stan proti stanu. — Kolikokrat so že hujškali kmeta na mečana. In ali se niso ravno v delavskem vprašanju izkazali kot grdi hinavski hujškači. Kadar so klerikalci med delavstvom, hujškajo proti mojstrom in podjetnikom, kadar so med mojstri, hujškajo proti delavstvu. Na shodu obrtnikov v Ljubljani dne 29. junija je tridal dr. Lampe, da hočejo delaveci uničiti mojstre. Na tem shodu so rohneli klerikalci proti delavecem, in temu shodu je postal delavski general Gostincar brzozavni pozdrav. Ali si je mogoče misliti vecjih hinaveev, kakor so klerikalci. Hujškajo stan proti stanu, ta greh pa potem očitajo svojemu nasprotniku. Stajersko delavstvo je gotovo toliko razsodno, da ne bo šlo na lim klerikalnim komedijantom.

+ Maribor v nevarnosti. Neki nemški špekulant bridko zdihuje v zadnjem vensemški »Marburger Zeitung«, kako prehajajo nemška posestva v mariborski okolici v last nevarnih panslavistov. Posestvo za posestvom izgubljajo Nemci, panslavistična vrv se vedno bolj nateguje, tako da ni več daleč čas, ko bodo panslavisti nemški Maribor popoloma zadrgnili. Tako jadkuje nemški špekulant. Končno pa se pristavlja, da stojijo za vsemi temu kupčijami ljubljanski denarni zavodi, katerim ni za solidno poslovanje, marveč samo za uničenje nemštva. To je severna neumno besedičenje, kajti vsakdo ve, da se naši denarni zavodi ne perejo s takimi posli, s kakršnimi se bavi? »Südmärk«, eč tudi bi bilo to včasih, kako koristno. Sicer mora biti pa takoj vsakemu jasno, kaj hoče dosegiti nemški špekulant s svojimi resničnimi trditvami. Gre se mu edino za to, da pritisne na »Südmärk«. »Südmärk« ima toliko denarja, da dā za slovensko posestvo dvakrat ali celo trikrat več kot je vredno. Zakaj bi »Südmärk« ne dala za zadolženo nemško posestvo dvakrat ali trikrat toliko kot je vredno. Treba je samo kričati, da preti nevarnost, da se polasti posestva nevaren panslavist, in »Südmärk« je takoj pri rokah s pruskimi milijoni. Spodnještajerski »Nemci« so praktični ljudje, zato jim nihče ne zameri, ako skušajo na tak način priti do pruskih mark. »Preuss«, gib, du hast ja viel!«

+ Za magistra farmacie je bil včeraj sponsiran na graškem vseučilišču dr. Richard Karba iz Kamnika. Napravil je vse izpite z odliko.

+ Odlikovan Slovenc. Dunajska juridična fakulteta je prisodila goriškemu rojaku dr. Ivanu Slokarju častno Krupovo nagrado 2000 K za konkurenčno nalogo: »Der industrielle Export Oesterreich-Ungarns und sein Einfluss auf die Handelspolitik.«

+ Razpisana srednješolska mesta. Od 3. julija do 15. julija so bili objavljeni sledeči razpisi: Ravn. mesto: Dunaj III. (realg., 25. VII.) — Klas. filologija: Tešnj (g., L. G., 25. VII.), Novo mesto na Dolenjskem (g., L. G. sl., 24. VII.), M. Trubar (g., L. G. d., 21. VII.) — Moderna filologija: Jägerndorf (r., Fr. D., 25. VII.), Novo mesto na Dolenjskem (g., Sl. D., 24. VII.), Ljubljana (r., Fr. D., 26. VII.) — Zgodov. skupina: Tešnj (g., H., 25. VII., prov. mesto), Ljubljana (II. drž. g., H., 24. VII.) — Prirodopisna skupina: Prostejev (r., Ng. C., 18. VII.), Olomouc (r., Ng. m., 18. VII.) — Telovadba: Goding (r., 20. VII.) — Suplementare: Dunaj, Karl Ludv. g. klasična fil., prošnje na ravnateljstvo do 23. VII. — Kratec in znaki kakor navadno.

+ Nemarnost župnih uradov. Ministrstvo notranjih del je ljubljansemu škofijskemu ordinarijatu poslalo pritožbo, da župni uradi ne pošiljajo redno politični oblasti izkazov o ljudskem gibanju. Vodstvo matrik je vendar glavni posel župnih uradov, pa še tega ne izvršujejo točno.

Nosilec na posenskih hranilicah. Pred čuvajajočim št. 60 nad Kranjem je očehi vlak v sredo posobi ob pol 11. povišal čuvajo Martina Hačina. Truplo je bilo vse razumevalno. Hačin je najbrž zadremal, ko je pa začel prihajajoči vlak, se je ustrial ter s svetilko stekel po stopnicah dolgi na prego. Pri tem se je spodtalnil in padel pred vlak. Hačin zapuščen in osem neprekobilnih otrok.

Pedrušnica nemškega žulfajra

na za Hrastnik in Trbovlje je dosegla minulo leto skoraj 200 članov.

To število naj bo Slovenscem v spodbudo za vstrajno narodno delo!

Štrelčeta dokleca laginila. V Kamnici pri Mariboru je izginila štrelčeta Tilka Leopold, hčerka Antoinije Leopold.

Ljubemira Žena. V Studencih pri Mariboru živita zakonska Manse. Mož in žena sta si v političnem prepričanju dijametralno nasprotna. On je navdušen Slovenec, ona zagrizena nemškuta. Kakor poročajo stajerski listi, je hotela žena nedavno svojega moža samo vsled narodne mržnje umoriti. Zadala mu je s sekiro več težkih poškodb. Ko so prisotili ljudje, jih je cinično vprašala: »Ist der windische Hund noch nicht hin!«

Kako vrgojujejo uradniki puntigamske pivovarne svoje otroke. V Puntigamu je nek nemškonacionalni uradnik puntigamske pivovarne, ki ne more videti niti slovenskega otroka. Svoje otroke vzgaja že zdaj v takozvani nemški kulturi ter jih ščuva zoper slovenske otroke. Če vidi svoje otroke v družbi otrok druge narodnosti, tedaj vpije nad njimi: »Geht mir sofort von diesen Windischen weg!« Kakršen gospodar, taksi nastavljenci!

Ponarejeni stokronski bankovci. V Trstu so aretovali dve elegantno oblečena gospoda. Eden je star okoli 60, drugi okoli 25 let. Prišla sta v neko manufakturno trgovino ter sta se pri menjavanju stokronskih bankovcev, kateri so jasni obmašala. Na policiji so jima odvzeli štiri bankovce. Kdo sta aretovanca, ne poročajo.

Uboj ali umor. V Trstu so našli v včerajšnji noči krog ene ure na cesti s preparami trebuhom 33letnega delaveca Edgarja Vovka, stanovanega v via della Cattedrale št. 4. Revezu so lezla na 12 krajih prezvana čreva iz trebuha. V bolnišnici so poskusili Vovka operirati, pa je med operacijo umrl. O storilcu ni nobenega sledu.

Poskušen samomor. Včeraj se je nenadoma omračil um 28letni Marijan Ladih, stanovanec pri Mariji Magdaleni v Trstu št. 81. Steklia je iz kuhihna na dvorišču, kjer je pograbila svojo 6 mesecev staro hčerkico ter jo vrgla v vodnjak, nato pa je še sama za njo skočila. Možu in sostanovalem se je posrečilo, da so ženo in hčerkico rešili iz vodnjaka. Žena je bila že pred 14 dnevi na opazovalnici za umobolne.

Cudno vreme. Vreme je letos res čudovito spremenljivo, sosebno danes je bilo nekaj izrednega. Noč je bila lepa, jasna. Ob 4. zjutraj je začelo grmeti, ob 5. pa deževati. A kmalu nato se je zopet zjasnilo in pripekelo je poznane običajno poletno solno. Proti polu 12. dopoldne pa se je nebo zatemnilo in kakor iz škafa se je nato vlij dež pomešan s točo. Ozračje se je vsled tega ohladilo, postalo je pozneje zopet soporno. Ali ni to res čudno vreme?

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 3. do 9. julija. Rojenih je bilo 17 otrok, umrlo pa je 26 oseb. Med umrlimi je domačinov samo 10. Umrli so: 1 za škrilatico, 1 za vratico, 9 za jetiko (6 tujcev), 1 vsled negzode in 14 za različnimi boleznimi.

Sirovež. Ko je snoči po 10. uri šel iz Mezetevo gospodine in Metelkovi ulici nek prostak 27. pešpolka s civilisti, je začel, ko so prišli do zaloga »Menigaškega piva« metati na dvorišče kamnje. Ko so ga hlapci stavili na odgovor, je potegnil bodalo. Med tem je pa prišla mimo vojaška patrulja in ko jo je junak zagledal, je liki plah zajec odnesel pete.

Priporočljiv hlapce. Ko je včeraj nek gospodar poslal svojega hlapca Jakoba Seunika s konjem na kovačev in mu dal 29 K. denarja za oves, je ta konja dal podkovati, potem ga poslal po nekem neznancu domov, z denarjem pa pobegnil.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 40 Macedoncev, 50 Hrvatov, 10 Črnogorcev in 10 Ogrsov. V Buchs je šlo 25, v Heubach 40, v Inomost pa 35 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Na južnem kolodvoru sta bila izgubljena odnosno najdena dva dežnika, otroška obleka, škatulja stare obleke, par čevljev, zavitek perila, bel slamnik, dva klobuka in sicer eden rjav in eden črn in kumalo. — Ga. Ilona Thurm je izgubila rjavu denarnico s 5 K. — Gdje. Marija Peršlova je izgubila denarnico, v kateri je imela 30 kron denarja. — Šolska učenka Ginele je izgubila črn dožnik. — G. Ivan Majcen je izgubil pleten jopič. — Nečka gospodična je izgubila srebrno brošo.

Strešna ura z dolgo ovražno verižico se je v nedeljo nekej v mestu izgubila. Kdo bo jo našel, se naprosi, da jo prineše v upravnštvo »Slov. Naroda«.

»Slovenske Filharmonije« oddelek koncertira jutri ob lepem vremenu od 8. do 12. zvečer na vrtu hotela »Tratnik« (zlata kaplja), Sv. Petra št. 27. — Drugi oddelek igra, kakor običajno v hotelu »Tivoli« od 3. popoldne do polu 11. zvečer. Vstopna prosta.

Uradne vesti. Pri okrajnem sodišču v Črnomlju bodo dne 24. avgusta dražba zemljišč vlož. št. 33, 386 in 455 k. o. Vinica ter vlož. št. 130 k. o. Učekove. Zemljišča so cenjena na 742 K 20 v. — Dne 31. avgusta bo dražba zemljišča vlož. št. 186 k. o. Peterova vas. To zemljišče je cenjeno 622 K 50 v. Najmanjši ponudnik znaša 311 K 25 v. — Dne 7. septembra bo dražba zemljišča vlož. št. 130, 165, 253 in 259 k. o. Hrast. Ta zemljišča so cenjena 1885 K. Najmanjši ponudek znaša 1256 K 66 vin.

Narodna obramba.

Za Ciril - Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 792. Neimenovani »Notranjci« (plačala 200 K); 793. moška podružnica v Krškem (plačala 200 K); 794. ženska podružnica v Krškem (plačala 200 K); 795. »Arimatejsko pogrebno društvo« v Barkovljah (plačalo 40 K); 796. »Obrotniško društvo v Barkovljah (plačalo 80 K).

Slavnost v Matenjavi. V nedeljo, dne 24. t. m. vsi v »Strašen dol«, kjer se vrši v proslavo proglasitve »Ljubljavide Cirilmotodarije« velikanska ljudska veselica na prostem. Začetek ob 3. popoldne. Jako ugodna zelenišča zveza! Prihod vlakov na kolodvor Prestrand, (kateri je oddaljen 10 minut od veseljega prostora), iz Ljubljane ob 12.20 in 3.11 popoldne. Iz Prestrandka proti Ljubljani ob 4.38 popoldne, 9.47 in 2.33 ponoči. Od Trsta na Prestrand prihod ob 1.04 in 4.38 popoldne, odvod proti Trstu ob 10.36 in 3.11 počasi.

Stesanek gostilničarjev in gostilničark je v četrtek 21. t. m. ob 4. popoldne v restavraciji »Novi svet« na Marije Terezije cesti. Ker se vrši drugi dan ob občni zbor gostilničarske zadruge in bo torej na sestanku varen razgovor, je želeti, da se gostilničarji in gostilničarke sestanka polnoštivno udeleže.

Gasilno društvo na Verdu pri Vrhniku priredi 24. julija v proslavo svojega 25letnega obst

sodišče obsoalo urednika na smrt in da je bila smrtna obsooba na njem že tudi izvršena. Te vesti hvala boju niso resnične. Turške oblasti so pač zabranile nadaljnjo izhajanje »Vardarja«, uredniku Dimitrijeviču pa se ni zgodilo ničesar zaledje. Dimitrijevič je sedaj jel izdajati nov list, ki nosi ime »Zakonitost«. List izhaja vsak četrtek in nedeljo.

Po slovanskem svetu.

— Poljske študentke na avstr. univerzah. Iz Lvova poročajo, da je bil tam shod poljskih vseučiliških slušateljic, na katerem je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva za absolventke poljskih srednjih in trgovskih šol na ruskem Poljskem vstop na avstrijska vseučilišča.

— Bodočnost ruskega jezika. Vseučiliški profesor v Monakovem dr. Krumbacher je nedavno tega izdal brošuro, v kateri preročuje ruskemu jeziku sijajno bodočnost. Krumbacher naglaša, da je nesporno, da se v kratkem pridruži k dosejanjam trem svetovnim jezikom — francoskemu, angleškemu in nemškemu še četrti to je ruski jezik. To je nujna posledica razmer — pravi učenjak — in naj se evropska javnost temu še tako brani. Območje ruskega vpliva je tako ogromno in prebivalstvo, ki govori rusko, se tako rapidno množi, da je treba računati s tem, da stopi ruščina v doglednem času na mesto **glavnega svetovnega jezika**. V najblžji bodočnosti bosta glavna svetovna mednarodna jezika edino ruščina in angleščina.

— Rusi na grunwaldskih slavnostih. Poleg drugih Slovanov so se grunwaldski slavnosti v Krakovu udeležili kot privatniki tudi Rusi: poslane Rodečev, profesor Aleksander Pogodin in Aleksander pl. Stahovič. Pri odkritju Jagiellovega spomenika so jim bila odkazana častna mesta, a po programu bi Rusi pri odkritju ne imeli govoriti. Toda Rusi se niso ravnali po programu, marveč so pri slavnosti izrekli svoje pozdravne govore, v katerih so izražali željo, naj bi poljskemu narodu zopet zasišalo solnce svobode. O teh govorih molči vse poljsko časopisje, pričebuje jih edino »Nowa Reforma«, organ člana slovanskega eksekutivnega odbora dr. Doboszynskega. Ta je celo russkim gostom na čast dal svečan banket. Na tem banketu je imel dr. Doboszynski govor, v katerem je v vznesenih besedah pozdravil zastopnike svobodnega, plemenito mislečega ruskega naroda ter končal svoja izvajanja z vzklikom, da je slovenska vzajemnost in medsebojna slovenska ljubezen edin jez proti strašnemu navalu germanštine.

Razne stvari.

* Dvoboj med kaznjenci. V kaznilični v Fatignani na Laškem se je vršil med dvema kaznjencema dvoboj z bodali. Enemu od dvobojcev je drugi zasadil bodalo v pljuča.

* Senzacijonalen umor v Turi- nu. V Pimosorinse so našli umorjenne profesorja na Albertino - akademiji, Giovannija Fiore in njegovo sestro, ki sta bila v vili grofa Croce na letovišču. Storile so pobognili.

* Iz ljubosumnosti. V Draždanih je pisarniški sluga Štefan Wran trikrat ustrelil na svojo ljubico. Motiv ljubosumnost. Deklica je bila le lahko ranjena. Z neko žensko, ki je bila takrat v prodajalni, sta potem poskušala se ustreliti. Revolver se pa ni izprožil. Wrana so arretirali.

* Modre rože. Nekemu angleškemu vrtnarju se je posrečilo vzgojiti modre rože. Kakor poroča »Main« iz Londona, se je vrtnar Smith v Downleyu pečal več let s tem vprasanjem. »Modra« roža je menda kako lepe barve. Smith jo imenuje »Lady of Coventry«.

* Zopet goljufija na Ogrskem. V hranilnicu v Sobotici je prišel nek moški iz Budimpešte, ter hotel vzdigniti 2000 K. Ker ga uradnik ni poznal, je zahteval, naj dokaže, kako je prišel do knjižnice. Poizvedbe so dognale, da gre za goljufijo hranilniškega uradnika Kisa. Tega, kakor tudi njegovega tovariša so arretirali.

* Brezrni oče. V Neaplu je vdrala policija v hišo nekega poljedela, po imenu Reta, ter oprostila njegovo ženo in dvanaestletnega sina, katera je imel Reta že pet let zaprt, ter jih je tako slabo hranil, da bi kmalu že gladu umrla. Najstarejšemu sinu, ki je bil tudi zaprt, se je posrečilo pobogniti, ter je ovadil vso stvar policiji. Rete, ki je blazen, so dali v blaznico.

* Od strele zadeti. V bližini neke gozdarske hiše pri Komotavi je strela zadebla tri deklice. Dve ste bili omamjeni, tretjo, 17letno hčerko privatnika Genaucka iz Pirne je strela ubila. V Grünholzu blizu Monakovega je strela udarila v rodbo, obstoječo iz sedmih oseb, ki je pod neko smreko iskalka zavjetja pred nevihto. 18letni sin in 17letna hči sta

bila na mestu mrtva, ostali pa soči je bilo le omamjenih.

— Hranilni knjižnici omamjeni. V nedeljo so imeli delki krščanski socijalci v Pragi shod, kateremu je tudi nadškof Skrbenský posiljal svoj posdrav. Na shodu sta se prav postopek predsednika shoda nek Štefaný in pa zastopnik katoliškega dijaštva Reichert. Po shodu so aborevalci zapeli socijalnodemokratično himno »Rudý prapor«. Čudno se nam le zdi, da niso poslali udanostnih izjav papežu in pa dr. Adlerju.

* Naprečen bandit. Pred kratkim se je poročalo, da so italijanski žandarji ustrelili najnevarnejšega roparja, bandita Sanguinetta. Truplo so hitro pokopal, da bi se prebivalstvo ne razburjalo. Zdaj se je pa ropar zopet pojavljal in premožnejše prebivalstvo zopet trepoče pred njim. Izkazalo se je, da so žandarji ustrelili nekega slaboumnega Campano, ki je hotel postati slaven na ta način, da se izdal za bandita Sanguinetta. Pravijo, da so se nosovi orožnikom zelo podaljšali, ko se je dognalo, da so pravzaprav ustrelili kozla, ne pa roparja.

* Zmagovalec Johnson. Črni rokoborec Johnsohn, ki je v Renu premagal Angleža Jeffriesa, nastopa zdaj vsak večer v newyorškem gledališču Music Hall. Z rokoborbo je zaslužil v tem kratkem času 700.000 K. Na vprašanje, kateri udarec je bil odločilnega pomena za boj, je odgovoril Johnson, da udarec, ki ga je dal nasprotniku že pri drugem nastopu naoko. Ta udarec je bil gotovo težak 210 funtov, zato je bil zanj nadaljni boj igrača. Pri tem pripovedovanju Johnson neprestano poljubuje svojo levo pest, kakor da bi jih hotel izražati zahvalo za njeno izbornoto delo.

* Iz dežele lepih čedadosti. V Nemčiji, in sicer v Draždanih, imajo zopet svoj pristno nemški škandal. V nekem »masačnem zavodu« so se uganjale pod kinko »naravne zdravstvene metode« najgrške svinjarije. Policija je konfiscirala celo zalogo modernega erotičnega orodja. V afero so zapletene osebe iz najvišjih krogov. Zavod je izvrstno uspeval, ker mu je znal lastnik Kaempf s posredno spremerno sestavljenih inseratov dobiti vedno novih, bogatih pospeševalcev. Kaempf in njegova žena sta pri svojem »podjetju« briljantno živelia. Policija ju je seveda zaprla in mož se je po zasišanju v ječi obesil. Mnogo prizadetih oseb je iz Draždanih izginilo.

* Klerikali so povsed brezradni. Poljaki obhajajo svoj največji in najznamenitejši jubilej — jubilej bitke pri Grunewaldu, ko so premagali nemški viteški red. Ta nemški viteški red je bila stalna armada srednjeveškega bojevitega klerikalizma. Zaradi tega še dandanes peče klerikalce vseh narodnosti, da so Poljaki pri Grunewaldu premagali katoliško vojsko. In vsled tega je tudi nadškof krakovski, kardinal Pueyna, prepovedal, da bi se ob tej prilikli čitala maša. Kakšno vpitje bi nastalo, če bi ne postavili na program mašo. Naši klerikali seveda tega ne bodo obozidili, ker se le s prikrito hinavščino »veselec« tega poljskega in vseslovanskega jubileja.

* Nemci v Afriki. Iz nemške našelbine Kamerun pše svojemu prijatelju v Berolinu neki Nemec, ki je že mnogo let v Afriki, da se namerava dvigniti proti tamkajšnjim Nemcem ljudozrski rod Makas. Postaja Dume je baje v veliki nevarnosti. Nasproti 120 možem nemške posadke se pripravlja na boj več tisoč Makasev. Nemški državni kolonialni urad še ni dobil nikakega obvestila o kakem gibanju med domačini. Najbrži afriški Nemci radi oropali domači rod za njegovo zemljo, zato pa potrebujejo več vojakov. Zato pisarijo o »ljudožrski« nevarnosti.

* Papežev praznoverstvo. Znano je, da papež že dolgo ni imenoval kardinalov. V kardinalskem kolegiju je že 18 mest praznih. »Cri de Paris« ne veruje, da se imenovanje ne izvrši iz osebnih ali diplomatičnih ozirov, in piše: »Papež kakor večina njegovih rojakov je praznoveren. Veruje v vpliv števil. Devet let je bil duhovnik, devet let škof, devet let kardinal; devetica igra splet v njegovem življenju veliko vlogo. Ker je leta 1903. postal papež, veruje, da bo papež do leta 1912., ko umre. Bilo mu je pa tudi od druge strani prorokovano, da se od sveta loči pri tem konzistoriju. Do zdaj so se vršili štirje in letos se ima vršiti peti; papež se brani ga sklicati, ker bi moral imenovati nove kardinale.«

* Preostoljni davki. Kajenje in loterija, to sta dva zelo važna vira dohodkov za prazno državno blagajno. Ako se smatra kajenje za davek pametnih, potem je stavljene v loteriji davek neumnih ljudi. Leta 1909 je imela država pri loteriji čistih 14.4 milijonov. V 3100 avstrijskih loterijah se je stavilo lansko leto 96.748.150krat, zadealo pa 1.351.766krat, pride torej en dobitek šele na

vselej 80. stotv. Zadovilo se je 25.000.101 K., danes 25 v. na vselej stotv. egi 25 K. 40 v. na vse dobitek. Zadovlo se je 20.200.004 K., prido na vse dobitek 15 K., torek je vseki igralec razmeroma zastavil 50 K., na kar je dobil 15 K. Upravni stroški loterij so znali 2.215.150 K., čisti dobitek pa 14.445.807 K. To je vseko lep dohodek države in finančni minister je lahko vesel, da je še toliko morev, ki prostovljeno plačujejo davek.

Knjigovnosť.

— Koledar »Slovenskega planinskega društva« se je vsled zamude v knjigovznični zakazil in ga dobri člani »Sl. pl. držav« v kratkem poslanega. Poleg planinske vsebine polagamo posebno važnost na seznam slovenskih hotelov in gostilnic, ki je primeren odgovor na spis »Deutsche und deutschfreundliche Gaststätten in Südtirol« (Južno Korido, Južno Štajersko, Kranjsko, Primorsko, Trst in dalmatinsko obrežje), kateri je izšel letos že v četrti izdaji, uredili pa so ga nemški narodni sveti teh dežel. Že zaradi tega toplo priporočamo, da naj se »Koledar« gmotno podpira s tem, da vsak plača zares nizko ceno koledarja 1 K.

Telefonska in brzjavna poročila.

Po grunwaldskih slavnostih.

Krakov, 19. julija. Grunewaldske slavnosti je zaključil banket, ki ga je priredilo tukajšno časnarsko društvo in h kateremu je bilo povabljeno 400 oseb. Pri banketu samem so se govorile navdušene napitnice. Tudi francoski častnikarji, ki so se udeležili tega banketa, so navdušeno napivali poljskemu narodu, viteštvu in kulturi. Med drugimi je govoril za Slovence tudi neki Stele, ki je napil v svoji napitnici meščanstvu in pročvitu mesta Krakov.

Krakov, 19. julija. Gostje, ki so prihiteli semkaj na grunwaldsko slavnost, so pričeli zapuščati naše mesto. V noči od 17. na 18. t. m. se je odpeljalo iz Krakova 40.000 ljudi v 43 brzovlakih na vse strani sveta, tekom včerajšnega dneva je zapustilo nad 30.000 gostov s številnimi vlaki naše mesto.

Poneverjenje v avstrijskem konzulatu (?).

Hamburg, 19. julija. Po mestu so se raztrosile tekm včerajšnega dne vesti o velikem poneverjenju, ki se je baje zgodilo v avstrijskem konzulatu. Konzularna oblast pa zanikuje te vesti, češ, da so iz trte izvite. Sicer je res, da se je pred kratkim izvršila revizija v konzularnem uradu, toda revizija je pokazala, da je vse v najlepšem redu.

Železniška nesreča.

Melbourne, 19. julija. Pri železniški nesreči, o kateri je bilo včeraj poročano, je bilo 114 oseb ubitih.

Demisija hrvaškega bana.

Budimpešta, 19. julija. Ministrski predsednik Khuen je po adresni debati v poslanski zbornici zadržan potovati pred koncem tega tedna k cesarju in Ischl, da mu poroča o demisiji hrvaškega bana.

Politična stavka.

Madrid, 19. julija. Stavka premagajev v Bilbao ni gospodarskega političnega izvira. Javni red je tako ogrožen, da je vrla zopet poslala dva polka vojaštvva v Bilbao. Tudi iz Barcelone došla poročila so jasno vznemirljiva in je vojaštvo zasedlo že vse včerajšnje točke. Vojsko stanje ni še nikjer razglašeno.

Razkrita zarota.

Petrograd, 19. julija. Policija je v knjižnici akademije znanosti zasledila mnogo revolucionarnih spisov, ki so jih imeli dijaki tamkaj skrite. Policija sodi, da je prišla na sled nevarni zaroti.

Prestolonaslednik ne pojde v Budimpešto.

Dunaj, 19. julija. Klerikalna »Reichsposta«, ki ima najtejnejše zveze z Belvederjem, dementira odločno vest, da pojde prestolonaslednik na jesen za dlej časa v Budimpešto.

Bojkot grškega blaga.

Carigrad, 19. julija. Ker je minister notranjih del zagrozil, da zatre bojkot grškega blaga z oboroženo silo, je bojkot ponehal. Mnogo Grkov zahteva odškodnino.

Ireditovske demonstracije.

Rim, 19. julija. Povodom obiska Tričanov se je zgodilo več ireditovskega demonstracij. Pri obisku včerajšnjem razna darila za spomin, bersačanom razna darila za spomin bersagli - vojaki pa tudi peresa s svojih klobukov. Avstrijski poslanik se je zaradi tega pritočil; vrla je izjavila, da se ta demonstracija sploh ni zgodila.

Turčija in trosvezi.

Carigrad, 19. julija. Veliki vitez se odpelje v kratek v Marijine vari, kjer se sestane z avstrijskim ministrom zunanjih del grofom Aerenthalom. Gre se za približanje Turčije trosvezi, ki je baje potrebno, ker se balkansko države postavljajo vse ostreje v nasprotje s Turčijo.

Ingridi v Atenah.

Atene, 19. julija. Proti oficirjem je nastalo tu veliko gibanje in prišlo je že do ingredov. Vzrok je, da je neki artilerijski oficir nekega železničarja napadel. Na cestni železnični je ustavljen ves promet.

Mobilizacija mikrov.

Pariz, 19. julija. »Matin« napoveda Nemčijo, dolgeč jo, da skuša Francoze z bolezničnimi premagati. List pravi, da se v nemških bolnicah porabljene obvezne ne uničujejo, nego spravljajo na Francosko, vsled česar je širila vse skupovrstne bolezni. »Matin« imenuje to mobilizacijo mikrov.

Naš dunajski urednik dr. Albert Kramer

stanuje VII/2, Lerchenfelderstrasse Nr. 15, I, II/18, ter med 6. do 7. popoldne v vseh lista se zadevajočih zadevah na raspolago. Med 1. do pol 3. popoldne in 8. do pol 12. zvečer telefon št. 20.530 local in interurban.

Gospodarstvo.

Šišenska hranilnica in poslopna hranilnica se je preselila z današnjim dnem iz dosedanjih prostorov v hiši g. Frana Burgerja v čitalniške prostore nasproti cerkvi. Boditi na tem mestu izrecena sršna zahvala gosp. Burgerju, ki je skozi dve in četrt leta imel posojilnico brezplačno v svoji hiši, ne računajoč ji niti kurjave, razsvetljave, snaženja itd. — Uradni dnevi bodo kakor doslej ob sredah od 9.—11. in ob nedeljah od 10.—12. Hranilne vloge obrestuje hranilnica po 4½%, posojila pa daje po 5½% oziroma po 5¾%.

— Delavska banka. Češki socialno-demokrati poslanci Jaroš, Modráček in dr. Winter objavljajo prospekt za ustanovitev delavske banke z akc. kapitalom enega milijona kron. Ta socialno-demokratična banka naj bi začela delovati že jeseni in naj bi podpirala, oziroma finančirala konsumne in produktivne druge stranke.

Lepo stanovanje

v I. nadst. 2. sobi, kuhinji in dvarnica se odda za avgust stranki brez otrok. Celovščka ulica št. 36 pri D. Novičku. 2456

Več 2450

čevljarskih pomočnikov sprejme

čevljarski mojster, Josip Kolan, Ned.

Gostilna

se odda s 1. avgustom v najem, oziroma na račun.

Vpraša se pri L. Tomaziču v Spodnji Ščuki. 2445

Za mesec starega, zdravega 2442

otroka

se išče boljša rodbina na Gorenjskem ali bližu Ljubljane, ki ga sprejme v vzgejo. — Ponudbe s pogojem naj se pošljejo pod: L. Brunič, Trst, glavna pošta, post restante.

Proda se 2443

ŽAGA

„Vollgatter“ širokost 80 cm, v prav dobrem stanju.

Več se izve pri Ivanu Lampetu, Črni vrh pri Idriji.

Sprejme se s 15. septembrom za trgovino na deželi, ki je združena z buffetom

prodajalka

špecijske stroke. 2417

Ponudbe naj se pošljejo pod „Prodajalka“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Mlin

na tri tečaje, stope, z novim orodjem, stanovitno vodo, tudi pripravno za žago ali kako tovarno, gospodarsko poslopje, njive in travniki, lep sadnoscik v prijaznem kraju v Savinski dolini, se zavoljo bolehnosti proda.

Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«. 2451

Izjava.

Podpisani obžaluje in preključe da je v začetku meseca julija t. l. v Spodnjem Logatcu javno g. Antona Merljaka, svojega bivšega zidarskega družabnika v Spodnjem Logatcu, sedaj zasebnika v Ljubljani, zmerjal in dožil izmišljenih nepoštenih dejanj. — Zahvaljujem se mu, da je odstopil od zasebne obtožbe pri sodišču v Logatcu.

Spodnji Logatec, 16. julija 1910.

Anton Nusdorfer
2455 zidarski mojster.

Ivan Domicelj, trgovec v Novi Sušici na Notranjskem proda potom

prostovoljne dražbe

ki se vrati dne 28. julija ob 9. uri zjutraj v Novi Sušici

vse svoje posestvo

po zelo ugodni ceni, z vsemi obstoječimi koncesijami in tvornicami sodovke, z lepim gospodarskim poslopjem ter z lepim vrtom, zasajenim s trtami. Vodovod v hiši, 2 orala gozda. Zidovje ostalo od požara je prav popolnoma v dobrem stanju, tako da se more z malim denarjem napraviti dvanadstropne stavbe, dolgo 17 m in 9 m široko. 2452

Gramofone

najboljše vrste in po najnižji ceni, avtomatične, posebno za gostilničarje pripravne priporoča

Ivo Bajželj

Ljubljana

Marije Terzije cesta 11

(Kolodž).

Katalog za došte najnovejše slovenske ploteži

ši K 350. — 1000 igel K 2—. 2415

Knjigovarna pomembila

ki bi razumel poleg dela za gospode tudi delo za dame in takoj sprijemno.

Ponudbe pod „A. R. št. 8“ na upravn. »Slo. Naroda«. 2439

Solicitator

samostojen delavec, izvelben v izvrsnosti, kakor v vseh izvanspornih strokah, išče zaposlitev v odvetniški pisarni.

Naslov pove upravnštvo »Slov. Naroda«. 2444

Edino zastopstvo znamke



KINTA

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedanosti. 1053

Zaloga Puchovih koles.

Kolesa sprejema v poprave, omajnanje in ponikljivanje ter

izposojevanje koles.

čista, solidna in cena izvršitev.

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Ceniki zastonj in franko.

VEČ 400 GODIŠNA

časovnik živja kulturnega življa.

Najbolje gukmo ipomodau robu nudi tvertica

ANT-TOMEĆ

izvor svetlosti v Humpolci (Češka-Uzorec, Budimpešta, Španija).

ponudbe na upravn. »Slov. Naroda«. 2418

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sveti Petra cesta štev. 27 v bližini koledvera.

Lepe zračne sebe. Priznano fina kuhinja.

Izborno piščaco. Nizke cene.

Lepi restavracijski prostori in povsem na novo urejen 1913

velik senčnat vrt.

Vsak sreda pri ugodnem vremenu

velik koncert!

Aspiranti

: za enoletno prostovoljsko službo. :

V namen polagati sposobnostni izpit (Intelligenzprüfung), predpisane za aspirante na enoletno prostovoljsko službovanje, daje podpisani zavod potrebitno pripravljanje, ki traja po predhodni izobrazbi aspiranta daljši ali krajši čas. 1. septembra t. l. se otvorí v to svrhu šestmesočni učni točaj.

Zavod je imel do sedaj ob prilikah sposobnostnih izpitov za enoletne prostovoljce, zelo dobre izpitne uspehe.

Povodom predstoječe nove reforme obrambnega zakona in glede na prihodnjo pravico ali pršnjo za enoletno prostovoljsko službo priporoča zavod vsem onim aspirantom, ki še potrebuje sposobnostni izpit, da ga čimprej položi, ker bo ta izpit — vsekako najdelj čez leto dni — povsem odpravljen.

Dotične želje naj se pošljejo na 2453

Prvi zagrebački vojno pripravljalni zavod

(čela in interiat, Kukovičeva ul. 15).

C. kr. avstrijske

državne železnice.

Izyleček iz voznega reda.

V letnjem odd.

Odhod iz Ljubljane (jav. žel.)

7-03 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-28 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Tolice, Kočevje.

9-12 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badastein, Solnograd, Monakovo.

11-40 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

1-22 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Tolice, Kočevje.

3-30 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

4-35 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vießlingen, Trbiž.

7-40 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10-10 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

Odhod iz Ljubljane (državni koledyer).

7-28 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

2-08 popoldne: Mešanec v Kamnik.

7-35 zvečer: Mešanec v Kamnik.

II. ponoči: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

C. kr. državno-železniške ravnateljstvo v Trstu.

Prodajalka

izurjena v trgovini mešanega blaga se

takoj sprjemo. 2434

Ponudbe je nasloviti pod „Prod.

štejarsko“ na upravn. »Slov. Nar.«

Odda se na račun

trgovina (filialka) in gostilna

na dobro prometni cesti (državna cesta Trst-Reka). Prevzem je pripraven zlasti za oženjenega obrtnika (krojač ali urarja).

Kavcija od 2–3000 kron potrebna, bodisi v vrednostnih papirjih ali pa z menico proti dobremu girantu.

Ponudbe naj se pošljejo pod „Fil-

ialka-Istra“ na upravnštvo »Slov. Naroda«. 2418

Automobil za 4 osebe

se po jako ugodni ceni proda.

Več se poizve 1528

v Sp. Šiški 220, pri Šibeniku.

Na prodaj sta dve dve lepi, novi, enonadstropni

HIŠI

z lepimi vrti, v Ljubljani. Plačilni

pogoji najugodnejši.

Kje — pove upravnštvo »Slov. Naroda«. 2315

2449

s tremi sobami, 3 balkoni, kopalnico,

elek. razsvetljavo in z vsemi pritlikami

se odda za avgust event. november

v VIII pod Rožnikom (Večna pot 3).

Istotam se tudi takoj odda elegantna mesečna

2449

soba z verando.

Lepa prilika za peke!

Hiša v Lesčah

na Gorenjskem s popol. opravljenou pekarijo

se proda takoj ali odda v najem

pod zelo ugodnimi pogoji.

Pekarja je brez konkurenč. Hiša

je krita z opoko in ima vodovod.

Podrobnosti pri lastniku I. Pre-

tnerju, trgovcu na Bleu. 2369

Najboljši papir za lovenje muh

12 vinarjev za dvojni list

TANGLEFOOT

Engros: JOSIP TAUSSIG, Dunaj XX/I.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857. Telefon š